

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ
СЕВЕРОИЗТОЧНО ДЪРЖАВНО ПРЕДПРИЯТИЕ
ТП „ДЪРЖАВНО ГОРСКО СТОПАНСТВО-ВЪРБИЦА“

гр. Върбица, ул. „Септемврийско въстание“ №133, тел. (05391) 21-06, e-mail: dgs.varbitca@dpshtumen.bg

АНАЛИЗ

на

положителните и отрицателните външни ефекти от изпълнението на горскостопанските дейности върху дървесните и недървесни продукти и екосистемни услуги в ТП ДГС „Върбица“ през 2024 г.

I. Увод

Държавно горско стопанство “Върбица” носи името на гр. Върбица – административен център на община гр. Върбица, Шуменска област.

Горите на горското стопанство се намират в югозападната част на Шуменска област и граничат на север с „Държавно Горско Стопанство Велики Преслав“, на изток - с „Държавно Горско Стопанство Смядово“, на юг - с „Държавно Горско Стопанство Садово“, на югозапад – с „Държавно Горско Стопанство Котел“ и на запад – с „Държавно Горско Стопанство Тича“. Горите и земите от горския фонд, в района на дейност на „Държавно Горско Стопанство Върбица“ са разположени на част от територията на община гр. Върбица, в землищата на гр. Върбица и селата Крайгорци, Чернооково, Божурово, Станянци, Нова Бяла река, Бяла река, Тушовица, Маломир, Менгишево и Кьолмен.

Районът на горското стопанство е обхванат от сравнително гъста шосейна мрежа, която свързва всички населени места, като в посока север – юг преминава главния път от гр. Шумен, през Велики Преслав, Върбица и Върбишкия проход, за гр. Карнобат. Град Върбица и с. Менгишево са разположени на този път, а останалите села са свързани с асфалтирани шосета, които се отклоняват от него. По важни горски пътища, свързващи населените пунктове на горското стопанство и горски обекти са: местността “Курорта” – отдел № 3; местността “Курорта” – местността “Кольов гроб”; с. Бяла река – местността “Толиат”.

Изброените шосета, заедно със съществуващите чакълирани горски пътища, осигуряват нормални условия за усвояване на лесосечния фонд и провеждането на залесителни и други горскостопански мероприятия на територията на горското стопанство.

Седалището на горското стопанство е гр. Върбица.

Горското стопанство административно се числи към Регионално управление на горите гр. Шумен и Североизточно Държавно Предприятие гр. Шумен. Общата площ на ТП „ДГС Върбица“ е 19794.1 ха, от които залесена горска площ 19384.7 ха; незалесена дървопроизводителна площ 3.6 ха; недървопроизводителна площ 405.8 ха. Общата площ на държавните горски територии е 18274 ха, от които дървопроизводителни са 17873.8 ха.

Съгласно Заповед на Директора площта на ТП „ДГС Върбица“ се разделя на две горскостопански участъка: „Върбица“ и „Елешница“.

На територията на ТП ДГС „Върбица“ основен вид дейност през 2024 година се явява дърводобива. На второ място е заложено изпълнението на лесокултурните дейности. В по-малък процент от дейността е засегнато добива на НДГП.

В ловностопанско отношение част от териториите са държавни ловностопански територии и се стопанисват от ТП „ДГС Върбица“, а друга част са действат 2 ловно-

рибарски дружини „ЛРД Върбица“ и „ЛРД Бяла река“, в които членуват общо 297 бр. ловци.

II. Анализ на негативните въздействия

При извършване на горско и ловностопанските дейности и мероприятия съществува предпоставка за създаване на различни типове негативни външни ефекти. Тези типове по принцип могат да се в две групи:

- Негативни екологични ефекти:

- При планиране на горскостопанските дейности, стремежа на ТП „ДГС Върбица“ е да се сведат до минимум негативните екологични ефекти чрез добре разработени системи за управление, спазване на режимите за стопанисване на ГВКС и наличните хабитати, чрез опазване на елементите на средата.

На територията на стопанството няма констатирани замърсявания, унищожаване на организми и/или екосистеми. При залесяванията не се използвани инвазивни видове. Стремежа на стопанството е по-възможност да не се получават големи отворени пространства. При възникване на пожари борбата започва веднага с уведомяването и към момента няма пострадали територии от пожари.

- Негативни социални ефекти:

- Негативно въздействие върху пътната инфраструктура.

Мерките за превенция прилагани от ТП „ДГС Върбица“ са: Ограничаване на движението на товарни МПС при преовлажнени пътища и стремеж за своевременно възстановяване на повредени участъци.

III. Анализ на положителните въздействия

За постигане на положителни въздействия през 2024 година на територията на ТП ДГС „Върбица“ се извършиха следните горскостопански дейности:

1. Възобновяване:

- Подпомагане на естественото възобновяване (ПЕВ) – 562 дка.

2. Стопанисване:

- Маркиране на ЛФ 2024 г. – 63 970 м³ стояща маса.

3. Дърводобив:

- Дърводобив - добити са 56 130 пл.м³ лежача маса, от тях: 4058.9 пл.м³ дървесина за местно население.

По сортименти са добити при сечта: Едра – 9 027 пл.м³; Средна – 3 037 пл.м³; Дребна – 1 517 пл.м³; Дърва – 32 494 пл.м³ лежача маса.

4. Ловностопански мероприятия и странични ползвания:

- Ловностопанските мероприятия са насочени основно за поддържане на дивечовите ниви, водопоищата, ловните просеки, калищата, ремонта и поддръжката на ловностопанските съоръжения, огради на базите за интензивно стопанисване на дивеча, карантинни огради, хранилки, чакала за наблюдения и лов.

- Недървесни горски продукти - за годината са издадени 13 бр. позволително по приложение 1, чл.81, ал.1 а именно: Бръшлян (листа) - 500 кг.; Левурда (стрък) - 39 000кг.; Дива череша (плод) - 100 кг.; Коприва (корен) - 5 000 кг.; Коприва (връх) - 2 500 кг.; Липа (цвят) – 1 500 кг.; Жълт кантарион (стрък) – 500 кг.; Бял равнец (стрък) – 200 кг; Лепка (срък) – 1000 кг.; Глог (цвят) – 18 500 кг.; Върбовка (стрък) – 1000 кг.; Козя брада (стрък) - 2 000 кг.; Овчарска торбичка – 200 кг.

5. Лесозащита и противопожарни мероприятия:

- Защита на горските територии - подадени са 19 бр. сигнални листи относно санитарното състояние на горите и са предприети съответните мерки по тях.

- Противопожарни мероприятия – съществуващите минерализовани ивици са чисти и в добро състояние изградени са нови 4900 м. в земеделските земи в непосредствена близост до ДГФ от страна на собственици и арендатори на земите.

6. Охрана на горите - съставени 5 бр. Констативни протокола, от които 5-те са по ЗГ, актове на нарушители – няма.

Всички горскостопански мероприятия, които се извършват на територията на стопанството са залегнати в различните процедури и ГСП. Те са проектирани съгласно националното законодателство и изискванията на националния стандарт, с цел предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на отрицателните негативни екологични и социални въздействия.

При изпълнение на горскостопанските и ловностопанските мероприятия в ТП „ДГС Върбица“ може да посочи следните примери за позитивни екологични и социални ефекти:

- Микроклимата в района не се влияе от изведените сечи.
- Горите се стопанисват по подходящ начин с цел осигуряване и поддържане на генетичното и биологично разнообразие от видове.
- Местообитанията се запазват, като в увредените площи от биотични и абиотични фактори се предприемат мерки за залесяване и подпомагане на естественото възобновяване.
- При залесяване се използват само местни видове, като семената се добиват от семепроизводствените насаждения на стопанството, а фиданките за залесяване се получават от Горски разсадник „Станянци“.
- Служителите на стопанството прилагат ефективен контрол при охрана на горските територии.
- Задоволява в максимална степен нуждите от дървесина, лов и събирането на НДГТ на местните общности.
- Стопанството осигурява достъп до гората за рекреация и туризъм на населението.
- Съществуващите горски пътища, чешми и др. се поддържат в добро състояние за осигуряване на по добър достъп с цел туризъм и почивка.
- Редовно се осъществяват съвместни дейности във връзка с честванията на седмица на гората с деца от детски градини и училища, съвместно с общините се провеждат кампании по почистване на горските територии.
- Осигуряват се работни места, както и обучения на служителите и работниците.
- Провеждат се обучения и производствени практики на ученици от техникума в гр. Велики Преслав и Лесотехническият университет – София.
- Осигурява се информация на заинтересованите страни.

Анализът от извършеното наблюдение до момента показва, че горите на територията на ТП „ДГС Върбица“ са в добро здравословно състояние, дължащо се на добрите практики на правилно поддържане и стопанисване на горите в тях.

Резултатите от лесопатологичните обследвания и сигнални листи се изпращат в Лесозащитна станция - Варна. Стопанството прилага мероприятия за предотвратяване и свеждане до минимум на почвената ерозия. В насажденията с изведени сечи има налична в достатъчно количество мъртва (стояща и лежаща) дървесина.

Относно въздействието на мероприятията върху биоразнообразието, в листовете за предварителна идентификация на ключови елементи са дадени препоръки, които се спазват.

Проведените лесокултурни мероприятия се отразяват положително върху развитието на културите и младите насаждения. Вследствие на изведените сечи върху подраства са установени минимални повреди, а върху оставащия след сечта дървостой повредите са съвсем незначителни.

С оглед положителните резултати от анализа ТП „ДГС Върбица“ приключва годината с положителен финансов резултат и оценка на ефективност и продуктивност на стопанството.

ОДОБРИЛ: .....П.....

... чл. 59 от ЗЗЛД ...

ДИРЕКТОР НА ТП ДГС „ВЪРБИЦА“